



**Ehtoollisjumalanpalvelus
vuoden 1694 käsikirjan mukaan**

Vanhan käsikirjan mukainen jumalanpalvelus voidaan aloittaa erillisellä ripillä. Ripin tehtävänä on valmistaa meitä vastaanottamaan ehtoollinen oikeassa uskossa ja lujassa luottamuksessa Jumalan armolupauksiin. Mikäli jumalanpalveluksessa ei ole erillistä rippiä, rippi ja synninpäästö yhdistetään varsinaisen jumalanpalveluksen sanaosan alkuun.

Käytetyt lyhenteet:

L = liturgi (lukija)

S = seurakunta

* = seurakunta seisoo

Rippi

Ripin aikana seurakunta voi olla polvillaan joko omilla paikoillaan tai kuorissa.

1. Alkuvirsi

L: Nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen. Aamen.

2. Rukous

3. Rippisaarna

4. Synnintunnustus (pappi ja seurakunta polvistuvat)

L+S: Oi sinä kaikkein armollisin Herra Jesu Kriste! Armahda sinuas minun vaivaisen syntisen päälle ja katsahda minun puoleeni sinun laupiutes silmillä, niin kuin sinä katsoit Pietarin puoleen salissa, koska hän sinun kieltänyt oli. Ja niin kuin sinä katsoit syntisen vaimon puoleen, pöydän tykönä fariseuksen huoneessa, ja ryöväriin ristin hirsipuussa. Ja anna minulle sinun kaikkein pyhimmän armos kautta, että minä ynnä Pietarin kanssa itkisin minun syntiäni, sen syntisen vaimon kanssa sinua täydellisesti rakastaisin ja ryövärin kanssa katselisin sinun pyhiä kasvojasi taivaassa iankaikkisesti. Aamen.

5. Synninpäästö

6. Kiitosrukous syntien anteeksisaamisesta

7. Isä meidän ja Herran siunaus

L: Isä meidän, joka olet taivaissa. Pyhitetty olkoon sinun nimes. Lähestyköön sinun valtakuntas. Tapahtukoon sinun tahtos niin maassa kuin taivaassa. Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme. Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin anteeksi annamme meidän velvollistemme. Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta. Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Aamen.

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä. Herra valistakoon kasvonsa teidän päällemme, ja olkoon teille armollinen. Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne, ja antakoon teille iankaikkisen rauhan. Nimeen Isän, ja Pojan, ja Pyhän Hengen. Aamen.

Ehtoollisjumalanpalvelus

Varsinainen jumalanpalvelus koostuu kahdesta osasta: sanaosasta ja ehtoollisesta.

A. Sanaosa

1. Alkuvirsi

2. Johdanto (sekä rippisaarna, ellei ole erillistä rippiä)

L: Rakkaat ystävät, veljet ja sisaret Kristuksessa Jesuksessa. Että me nyt olemme kokoon tulleet meidän jumalanpalvelusta pitämään, kiittämään Jumalaa kaikkein hänen jumalallisten hyväin töittensä edestä, ja myös rukoilemaan häneltä kaikkia, mitä me tarvitsemme, sekä hengellisiä, että ruumiillisia tarpeita, ja myös sen ymmärrämme, että me kaikki ilman epäilemättä olemme synnillä raskautetut, ja pyydämme synnistä päästä. Sen tähden langetkaamme meidän polvillemme ja nöyryyttäkäämme meitämme Jumalan, meidän taivaallisen Isämme, edessä sydämellä ja suulla, ja tunnustakaamme itseämme vaivaisiksi viheliäisiksi syntisiksi, kuin me myös olemme, rukoillen häneltä armoa ja laupiutta, näin sanoen itsekin kohdastansa:

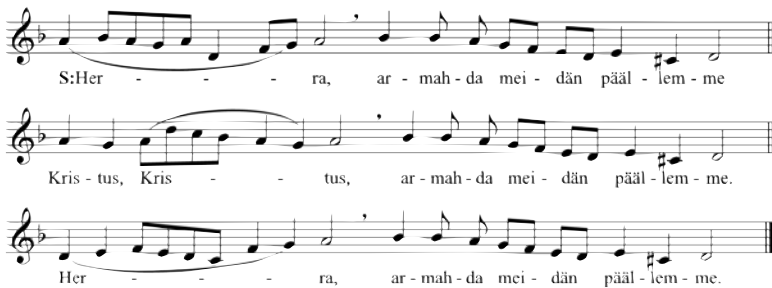
3. Synnintunnustus (liturgi ja seurakunta polvistuvat)

L+S: Minä vaivainen syntinen ihminen, joka synnissä sekä sinnyt että syntynyt olen, ja vielä sittenkin kaikkena elinaikanani syntistä elämää pitänyt olen, tunnustan kaikesta sydämestäni sinun edessä o kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala, minun rakas taivaallinen Isäni, etten minä ole sinua rakastanut ylitse kaikkia kappaleita, enkä minun lähimmäistäni niin kuin itseäni. Minä olen sen pahempi minun isäni kanssa monella muodolla rikkonut sinua ja sinun pyhiä käskysanoja vastaan, sekä ajatuksilla että sanoilla ja töillä. Ja tiedän itseni sen tähden ansainneen helvetin ja iankaikkisen kadotuksen, jos sinä minua niin tuomitsisit kuin sinun kova oikeutes vaatii ja minun syntini ansainneet ovat.

Mutta nyt sinä, rakas taivaallinen Isä, luvannut olet, että tahdot armon ja laupiuden tehdä kaikkein vaivaisten syntisten kanssa, jotka itseänsä parantaa tahtovat ja vahvalla uskolla paeta sinun käsittämättömän laupiutes ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen ansion tykö. Niille sinä tahdot armollinen olla, ehkä kuinka he ovat sinua vastaan rikkoneet ja et ikänänsä enää heidän syntejensä soimata. Siihen myös minä vaivainen syntinen itseni luotan ja rukoilen turvallisesti, että sinä sen saman sinun lupaukses jälkeen olisit minulle armollinen ja laupias ja antaisit kaikki minun syntini anteeksi sinun pyhän nimes kiitokseksi ja kunniaksi.

4. Synninpäästö

5. Herra armahda



S: Her - - - ra, ar - mah - da mei - dän pääl - lem - me

Kris - tus, Kris - - - tus, ar - mah - da mei - dän pääl - lem - me.

Her - - - ra, ar - mah - da mei - dän pääl - lem - me.

6. Kunnia *

L: Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa!



S: Ja maas - sa rau - ha, ih - mi - sil - le hy - vä tah - to.

7. Kiitosvirsi (Kolminaisuusvirsi) *

8. Vuorotervehdys

L: Herra olkoon teidän kanssanne.



9. Kollehtarukous

Ns. eturukous tai kollehtarukous on evankeliumikirjassa jokaisen pyhäpäivän kohdalla. Nimitys kollehta johtuu latinan sanasta collecta 'yhteen kootut' ja tarkoittaa lyhyttä, keskitettyä rukousta.



10. Epistolateksti *

11. Graduaalivirsi

Nimi johtuu latinan sanasta gradus 'porrasaskel' ja viittaa kanttorin tapaan seistä virttä veisattaessa niillä portailla, jotka johtivat evankeliumin lukemista varten pystytetyille korokkeelle.

12. Evankeliumi *

13. Apostolinen uskontunnustus *

Vaihtoehtoisesti juhla- ja rukouspäivinä luetaan Nikean uskontunnustus, vuoden 1701 virsikirjan virsi 5

L+S: Minä uskon Jumalan päälle, Isän kaikkivaltiaan, taivaan ja maan Luojan.

Minä uskon Jeesuksen Kristuksen päälle, Jumalan ainoan Pojan, meidän Herramme, joka sikisi Pyhästä Hengestä, syntyi neitseestä Maariasta, piinattiin Pontius Pilatuksen alla, ristin päälle naulittiin, kuoletettiin ja haudattiin, astui alas helvettiin, kolmantena päivänä nousi ylös kuolleista, astui ylös taivaaseen, istuu Isän Jumalan kaikkivaltiaan oikealla kädellä. Sieltä on tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

Minä uskon Pyhän Hengen päälle, yhden pyhän kristillisen seurakunnan, pyhäin ihmisten yhteyden, syntein anteeksi saamisen, ruumiin ylös nousemisen ja iankaikkisen elämän. Aamen.

14. Saarnavirsi

15. Saarna

16. Yhteiset esirukoukset

Yleinen esirukous saarnan päätteeksi sekä muut tarpeelliset rukoukset. Kun vietetään ehtoollista, luetaan lisäksi rukous ehtoolliselle valmistautumisesta:

L: O Herra Jesu Kriste, joka pyhässä ehtoollisessa annat meille leivän ja viinin alla sinun totisen ruumiis ja veres. Anna heille, jotka nyt aikovat siitä osallisiksi tulla, Pyhä Henkes, että he sen mahdollisesti nautitsisivat, uskonsa vahvistukseksi syntein anteeksi saamisesta, ja muistuttaisivat itsellensä sinun katkeran piinas ja kuolemas. Oikein uudistaisivat sen liiton, jonka he kasteessa tehneet ovat, ja sillä vahvalla aikomisella sinun avulla mahtaisivat alati pysyä totisessa uskossa, jumalisuudessa ja rakkaudessa, lujassa toivossa ja kristillisessä kärsivällisyydessä. Ja niin ei vapaalla aikomisella ylitse käydä, mitä he synninpäästössä sinun pyhäin kasvois edessä luvanneet ovat. Että he kaikkein kristinuskovaisten kanssa mahtaisivat viimein siitä suuresta ehtoollisesta taivaassa osallisiksi tulla. Aamen.

17. Kolehtivirsi

B. Ehtoollisosa

18. Vuorotervehdys



L: Her - - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S: Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L: Y - lön - tä - kää sy - dä - men - ne Ju - ma - lan ty - kö.

S: Me y - lön - näm - me sy - dä - mem - me.

L: Kiit - tä - kääm - me Ju - ma - la - ta mei - dän Her - raam - me.

S: Se on oi - ke - us ja koh - tuus.

19. Rukous ja ehtoollisen asetussanat

L: Totisesti on se kohtuullinen, oikein ja autuaasti, että me aina ja joka paikassa, kiitämme ja ylistämme sinua, pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala, Jesuksen Kristuksen kautta, meidän Herramme. Joka sinä yönä, jona hän petettiin, otti leivän, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsillensa ja sanoi: ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne ulos annetaan; se tehkää te minun muistokseni.

Samalla muotoa otti hän myös kalkin, kiitti, ja antoi opetuslapsillensa ja sanoi: ottakaa ja juokaa tästä kaikki, tämä on sen Uuden Testamentin kalkki minun veressäni, joka teidän ja monen tähden ulos vuodatetaan syntein anteeksi antamiseksi; niin usein kuin te sen teette, niin tehkää se minun muistokseni.

20. Pyhä-hymni *

Py - hä, py - hä, py - hä Her-ra Ju-ma-la Se - ba - ot!

Täy - det o - vat tai - vaat ja maa si - nun Her-ra-ut - ta

si. Hoo-si - an - na kor-ke - u - des - sa! Kii - tet - ty ol - koon hän, jo - ka

tu - lee Her - ran ni - meen. Hoo - si - an - na kor - ke - u - des - sa!

21. Isä meidän –rukous

L: Rukoilkaamme nyt kaikki, niin kuin meidän Herramme Jeesus Kristus on meitä opettanut, näin sanoen:

L+S: Isä meidän, joka olet taivaassa. Pyhitetty olkoon sinun nimes. Lähestyköön sinun valtakuntas. Tapahtukoon sinun tahtos niin maassa kuin taivaassa. Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme. Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin anteeksi annamme meidän velvollistemme. Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta.

(Rukouksen loppuosa voidaan laulaa yhdessä.)

Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Amen.

22. Ehtoolliskehotus

Ns. manaus, jossa opastetaan, kuka on kelvollinen ja kuka kelvoton ehtoollisvieras.

L: Rakkaat ystävät, että tässä pidetään Kristuksen ehtoollinen, ja totisesti ulos jae-taan ja nautitaan, leivän ja viinin alla, hänen totinen ruumiinsa ja verensä yliluon-nollisella ja tutkistelemattomalla muodolla, Jumalan oman viisauden, totuuden ja kaikkivaltiaisuuden jälkeen, joka sen itse on säätänyt ja asettanut.

Niin on tarpeellinen (niin kuin pyhä Paavali meitä opettaa), että me itse kukin kohdastamme koettelemme itseämme ja sitten syömme tästä leivästä ja juomme tästä kalkista. Ja silloin me oikein itseämme koettelemme, koska me tunnemme meidän rikoksemme ja syntimme, isoamme ja janoamme vanhurskautta ja syntien anteeksi saamista, joka meille tässä sakramentissa taritaan, ja tahdomme edespäin itseämme parantaa, lakata pois synnistä ja elää hyvässä ja hurskaassa elämässä.

Sen tähden on myös meidän Herramme Jeesus Kristus erinomaisesti käsenyt tämän sakramentin hänen muistoksensa pidettää, se on: että me tämän kanssa muistamme hänen kalliin kuolemansa ja verensä vuodatuksen, ajattelemme ja täydellisesti uskomme, että se on meidän syntiemme anteeksi antamiseksi tapah-tunut.

Sen tähden, jos me nyt syömme tästä leivästä ja juomme tästä kalkista sen kal-taisella vahvalla uskolla näiden sanain päälle, niin kuin me tässä kuulemme, että Kristus on kuollut, ja hänen verensä ulos vuodatettu meidän syntiemme tähden,

saamme myös totisesti meidän syntimme anteeksi, ja sen kanssa vältämme kuoleman, joka on synnin palkka, ja saamme iankaikkisen elämän Kristuksen kanssa.

Mutta joka kelvottomasti, se on: katumattomalla sydämellä ja ilman uskoa Jumalan lupauksen päälle, syö tästä leivästä ja juo Herran kalkista, se tulee vika-pääksi Herran ruumiiseen ja vereen ja syö ja juo itsellensä tuomion, ei erottaen Herran ruumista. Tästä meitä kaikkia armollisesti varjelkoon Isä, Poika ja Pyhä Henki. Aamen.

23. Vuorotervehdys

L: Herran rauha olkoon teidän kanssanne.



24. Jumalan Karitsa *

Oi Ju-ma-lan Ka-rit-sa, jo-ka pois o-tat maa - il-man syn - nit,
ar-mah-da mei dän pääl-lem - me! Oi Ju-ma-lan Ka-rit-sa, jo-ka pois
o-tat maa - il-man syn - nit, an-na meil-le rau-ha-si ja siu-na-uk - se - si!

25. Ehtoollisen vietto

Ehtoollinen vietetään pöytä kerrallaan. Pöydästä nouseaan vasta, kun pappi kohottaa kätensä. Jakaessaan siunatun leivän ja viinin pappi lausuu kullekin ehtoollisvieraalle erikseen:

L: Meidän Herramme Jesuksen Kristuksen ruumis kätkeköön sinun ruumiis ja sielus iankaikkiseen elämään, Aamen.

Meidän Herramme Jesuksen Kristuksen veri kätkeköön sinun ruumiis ja sielus iankaikkiseen elämään, Aamen.

26. Ehtoollisvirret

Seurakunta laulaa sopivia virsiä.

27. Vuorotervehdys

L: Herra olkoon teidän kanssanne.



28. Kiitosrukous ehtoollisen sakramentista

L: O Herra, kaikkivaltias Jumala, joka meitä osallisiksi teit sinun sakramentistas. Sinua me rukoilemme, että meitä myös, ynnä kaikkein sinun valittuin pyhäis kanssa, sinun iankaikkisesta kunniastas ja herraudestas osallisiksi tekisit, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen, sinun Poikas kautta, joka elää ja hallitsee ynnä sinun ja Pyhän Hengen kanssa yhdessä Jumaluudessa, iankaikkisesta iankaikkiseen.



29. Vuorotervehdys uudelleen

L: Herra olkoon teidän kanssanne.



30. Kunnia *

L: Kiittäkäämme ja kunnioittakaamme Herraa! Halleluja, halleluja, halleluja!



31. Herran siunaus

L: Kumartakaa teidän sydämenne Jumalan tykö ja ottakaa siunaus.

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä. Herra valistakoon kasvonsa teidän päällenne ja olkoon teille armollinen. Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne ja antakoon teille iankaikkisen rauhan. Nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen. Amen.

32. Loppuvirsi



Länsi-Suomen
Rukoilevaisten Yhdistys ry

